

MATEMATIKA BSC ZÁRÓVIZSGA TEMATIKA PTE TTK, Matematikai és Informatikai Intézet

1. Matematikai alapok I.

Halmazelméleti és logikai alapfogalmak: halmazok, kijelentések, műveletek, ezek tulajdonságai. Halmazok számossága. Predikátumok, kvantorok. Következtetési sémák, következtetések helyességének eldöntése. Relációk, ekvivalenciarelációk, kapcsolat a halmazok osztályozásaival, rendezési relációk. Függvények, injektív, szürjektív, bijektív függvények és ezek jellemzése. Függvények kompozíciója és inverze.

2. Számelmélet I.

Oszthatóság, legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös az egész számok gyűrűjében. Euklideszi osztás és algoritmus. Prímszámok, a számelmélet alaptétele.

3. Számelmélet II.

Kongruenciák és maradékosztályok. Az Euler, Fermat és Wilson tételek. Lineáris és kongruenciák. Lineáris diofantoszi egyenletek. Számelméleti függvények.

4. Lineáris algebra

A test feletti vektortér fogalma, altér, lineáris függetlenség és függőség, generátorrendszer, bázis, dimenzió. Mátrixok, mátrixműveletek. Determinánsok és tulajdonságaik. Lineáris egyenletrendszerek. Cramer-szabály. Lineáris leképezések.

5. Algebrai struktúrák I.

Félcsoportok és csoportok. Részcsoportok, csoportmorfizmusok. Mellékosztályok, Lagrange-tétele, homomorfizmustétel. Permutációcsoportok.

6. Algebrai struktúrák II.

Gyűrűk és testek. Részgyűrűk, résztestek, morfizmusok, karakterisztika. Ideálok. Polinomgyűrűk, a maradékos osztás tétele, irreducibilis polinomok. Az algebra alaptétele. Valós és komplex együtthatós polinomok és egyenletek.

7. Numerikus sorozatok és sorok

Sorozatok: korlátosság, monotonitás, konvergencia és ezek kapcsolatára vonatkozó tételek. Sorok: konvergencia, abszolút konvergencia és ezek kapcsolata. Pozitív tagú sorok, Leibniz-típusú sorok. Konvergencia kritériumok. Nevezetes sorozatok és sorok. Sorok Cauchy szorzata. Cauchy szorzat konvergenciájára vonatkozó tételek.

8. Hatványsorok, függvények határértéke, folytonossága

Hatványsorok konvergencia tartománya és összegfüggvénye. Az összegfüggvény folytonosságára, differenciálhatóságára és integrálhatóságára vonatkozó tételek. Elemi függvények definíciója: az $\exp$, $\sin$, $\cos$, sh , ch függvények és tulajdonságai. A valós leszűkítések grafikus képei és tulajdonságai.

Valós változós valós értékű függvények határértéke. Átviteli elv. Két függvény összegfüggvényének, szorzatának, hányadosának és összetettjének határértéke. Nevezetes határértékek. Határérték-számítási eljárások. Folytonos függvények és tulajdonságai.

9. Differenciálszámítás

Valós változós valós értékű függvények differenciálhatósága: differenciálhányados, differenciál, geometriai jelentés. A differenciálhatóság és folytonosság kapcsolata. Összeg, szorzat, hányados, összetett és inverz függvény differenciálhatósága. A L'Hospital szabály. Monotonitás, szélsőérték, konvexitás vizsgálata deriváltak segítségével. Függvényvizsgálat.

10. Integrálszámítás I, differenciálegyenletek

Primitív függvények. Primitív függvények műveleti tulajdonságai. Primitív függvénnyel rendelkező függvényosztályok. Parciális integrálás. Integrálás helyettesítéssel. Szétválasztható változójú differenciálegyenletek. Elsőrendű lineáris differenciálegyenletek megoldása. Másodrendű lineáris differenciálegyenletek megoldása.

11. Integrálszámítás II., alkalmazások, geometriai vonatkozások

A határozott integrál fogalma. Integrálható függvényosztályok, integrálfüggvény. Newton-Leibniz tétel. Síkidomok területének, görbe ívhosszának, forgástestek térfogatának és felszínének számítása integrál segítségével. Elemi geometriai terület, kerület, térfogat és felszín fogalom.

12. Többváltozós függvények.

Többváltozós függvények határértéke és differenciálhatósága. Derivált mátrix. Parciális deriváltak, iránymenti derivált A differenciálhatóság szükséges és elégséges feltételei. Többváltozós valósértékű függvények szélsőértékének meghatározása. Vonalintegrál. Definíció, úttól való függetlenség. Többszörös integrál definíciója és kiszámítása.

13. Elemi sík- és térgeometria, szerkesztések

Tételek, kölcsönös helyzetük, távolságuk, szögük. Háromszögek, négyszögek, sokszögek, poliéderek, konvex alakzatok geometriája. Euklideszi szerkesztés. Nevezetes szerkesztési feladatok.

14. Geometriai transzformációk

Egybevágósági, hasonlósági, affin és projektív transzformációk. Tulajdonságok. Invariáns elemek. Transzformáció csoportok. Inverzió és alkalmazásai.

15. Geometria alapjai

Az euklideszi geometria axiómatikus felépítésének vázlata. Párhuzamossági axióma. A gömbi geometria elemei. Gömbi trigonometria. Valós projektív geometria elemei. Homogén koordináták, kettősviszony. Projektivitások. Kollineációk. Desargues tétel, Papposz tétel. Másodrendű görbék. Pascal és Brianchon tétel.

16. Analitikus geometria, görbék differenciálgeometriája

Geometriai vektor, vektorműveletek, koordináták. Skaláris és vektoriális szorzás geometriai alkalmazásai, helyzetgeometriai és metrikus feladatok. Alakzatok egyenlete (egyenes, kör, kúpszeletek). Kör geometriája. Görbék paraméteres előállításai. Alapvető görbeelméleti fogalmak. Frenet-formulák.

17. Kombinatorika

Permutációk, variációk, kombinációk (ismétlés nélkül és ismétléssel). Binomiális együtthatók és tulajdonságaik. A binomiális tétel, szitaformula. Fibonacci-számok, Catalan-számok. Gráfelméleti alapfogalmak, fák, Euler-vonal, Hamilton-kör.

18. Valószínűségszámítás

Kombinatorikus valószínűségi feladatok. Az eseményalgebra fogalma, tulajdonságok. Gyakoriság, relatív gyakoriság, a valószínűség fogalma. Klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűség. Feltételes valószínűség. Valószínűségi változó, várható érték, szórás. Nevezetes diszkrét és folytonos eloszlások.

19. Számelmélet III. (csak a szakirány nélküli hallgatóknak)

Magasabbfokú és másodfokú kongruenciák. Legendre-szimbólum, primitív gyök, diszkrét logaritmus. A $\pi(x)$ függvényre és az n -edik prímszámra vonatkozó becslések. A prímek reciprokainak összege.

20. Komplex függvénytan (csak a szakirány nélküli hallgatóknak)

Holomorf függvények. Cauchy-Riemann feltételek. Komplex integrál. Cauchy-féle integrálformulák. Holomorf függvények hatványsorba fejte. Laurent sorok.

21. Valós függvénytan (csak a szakirány nélküli hallgatóknak)

Lebesgue integrál bevezetése. Lebesgue-tétel. L^2 függvénytér, skaláris szorzat. Trigonometrikus rendszer. Trigonometrikus Fourier-sor. Dirichlet-féle magfüggvény. Dini-féle konvergencia-kritérium. Fejér tétele.

22. Operációkutatás (csak a szakirány nélküli hallgatóknak)

Lineáris programozási feladat. Szimplex algoritmus. Dualitás. Dualitási tételek. Szállítási feladat.